

Museum Sønderjylland - Sønderborg Slot

Undervisningsforløbet "Genforeningen og Sønderjylland 1920-1940"

KONTAKT

Museumsformidler Arne Reggelsen. 65 37 07 73, arre@msj.dk

BESKRIVELSE

Afslutningen af 1. Verdenskrig og Versaillesfreden er udgangspunktet for forløbet. Fredsaftalen fastlagde at grænsen mellem Danmark og Tyskland skulle fastlægges gennem en folkeafstemning. I forløbet arbejder vi med valgkampen op til de to afstemningsdage d. 10.2. og d. 14.3., som belyses ud fra forskellige afstemningsplakater, nødpengesesdler og løbesedler. Herefter arbejder vi med afstemningsresultaterne. Hvordan så de ud set fra Danmark og fra Tyskland og hvilken konsekvens fik de. Det billedmæssige udtryk for Genforeningen drøftes og der orienteres om de øvrige afstemninger der blev afholdt i Europa 1920-1921. Herefter vil vi arbejde med processen omkring indlemmelsen af Sønderjylland i Danmark. Vi drøfter forholdet omkring udviklingen i det tyske mindretal og deres ønske om en grænserevision. Forløbet er velegnet til elevaktiviteter i grupper:

- Valgkampen – analyse af valgplakater
- Afstemningsresultatet – en ny fair grænse?
- Inkorporationen af Sønderjylland – en ny landsdel
- Grænsen under pres – Sønderjylland i 1930'erne.

Gruppearbejderne tilpasses klassetrin.

STED

Museum Sønderjylland - Sønderborg Slot, Sønderbro 1, 6400 Sønderborg.

HVORNÅR

Forløbet kan bestilles hele året. Mandag-torsdag i tidsrummet mellem kl. 08.15 til 15.00, fredage mellem kl. 08.15 og 12.00. Særlige forhold gør sig gældende i vintermånederne fra november til og med marts. Kontakt venligst formidleren.

VARIGHED

2 timer

MÅLGRUPPE

Forløbet er rettet mod grundskolens 6. – 10. klasse. Forløbet tilrettes ud fra klassetrin.

PRIS

1.100,- kr. pr. hold. Entré er gratis. Der kan betales kontant (kort/MobilePay) eller pr. regning mod oplysning af institutionens ean.nr./cvr.nr.

ANTAL DELTAGERE

Der er et maksimum på 30 deltagere. Kontakt formidler ved større grupper.

FAG

Historie først og fremmest, men forløbet har også værdi for fagene dansk, samfundsfag og billedkunst. Såfremt forløbet ønskes udført med baggrund i disse fag bedes du kontakte museumsformidleren.

FÆLLES MÅL OG FÆRDIGHEDS- OG VIDENSMÅL

Forløbet er med til at give eleverne en sammenhængsforståelse og et kronologisk overblik samt mulighed for at arbejde analytisk og vurderende med baggrund i historiske sammenhænge og problemstillinger. Eleverne styrkes også i deres viden omkring historiske begivenheders forudsætninger, forløb og følger, og dermed deres evne til at forklare historiske forandrings påvirkning af samfundet såvel lokalt som regionalt og globalt. Endelig opnår eleverne, gennem arbejdet i udstillingen, viden om hvordan historiske scenarier kan indgå som en del af historieundervisningen.

Gennem forløbet hjælpes elevernes evne til at lade kanonpunkter indgå i arbejdet med at skabe historisk overblik og sammenhængsforståelse.

HISTORIEKANON

Forløbets indhold indgår som en del af Folkeskolens Historiekanon.

FORSLAG TIL UDERVISNINGSFORLØB

Et forløb omkring Afstemningen og Genforeningen 1920 kunne indeholde følgende elementer

- Indledningsvis arbejdes der med emnet i klassen hvor der f.eks. arbejdes med sammenhængen mellem afslutningen af 1. Verdenskrig og muligheden for en Folkeafstemning om grænsen mellem Danmark og Tyskland. Eventuelt kan Påskekrisen være et emne til nærmere belysning.
- Undervisningsforløb på museet "Afstemning og Genforening 1920". Forløbet er med til at sætte eventuelt indledende arbejde på klassen i perspektiv. Der er mulighed for at lade eleverne aktivt arbejde med materiale fra afstemningstiden.

- Efterbehandling på klassen. Evt. drøftelse i klassen ud fra resultaterne fra gruppearbejderne.
Generel drøftelse med eleverne om Danmarks grænser; hvem gælder de for og hvilken betydning har en grænse?

BAGGRUNDSLITTERATUR

Genforeningen 100 år, 1920-2020. Museum Sønderjylland 2020.

Sønderjylland mellem dansk og tysk fra 1848 til i dag. Side 83-99. Museum Sønderjylland 2020.

Grænsen er nået. Afstemningsplakater fra grænselandet 1920. Elisabeth Aasted Schanz og Niels Arne Sørensen. Gad 2020.

Genforeningen. 100 Danmarkshistorier. Hans Schultz Hansen. Aarhus 2019.

Dansk eller Tysk? Agitation ved folkeafstemningerne i Slesvig 1920. Inge Adriansen og Immo Doege. Deutsche Museen Nordschleswig og Museum Sønderjylland, 2010.

Fra det tyske nederlag til Slesvigs deling 1918-1920. Inge Adriansen og Broder Schwensen. Flensburg og Aabenraa 1995.

Dansk og tysk i Sønderjylland. Side 66-105. Gottlieb Japsen. Gyldendal 1979.

Sønderjylland 1933. Birgitte Herreborg Thomsen og Henrik Skov Kristensen (red.) Aabenraa 2010.